

Szociális alapvizsga

I. Általános követelmény:

A jelölt ismerje a társadalmi viszonyok, a család- és személyközi kapcsolatok fő jellemzőit, funkcióit, az ezzel kapcsolatos alapfogalmakat és főbb elméleteket, a szociálpolitika területeit és eszközrendszerét, ezen belül kiemelten a szociális, valamint a gyermekjóléti- és védelmi ellátórendszer felépítését és szerepét, a szociális munka alapelveit, módszereit és etikai kérdéseit. Legyen képes a szociális problémák felismerésére, elemzésére és a megoldásokat segítő eszközök, módszerek alkalmazására.

II. Témacsoporton belüli részletes követelmény:

1.) Társadalomismeret

- a társadalom szerkezetére vonatkozó elméletek, a társadalmi szerkezet elemzésének módszerei
- a társadalmi egyenlőtlenségek jellemzői és változásai
- a szegénység és a depriváció fogalma, jellemzői, mutatószámai
- a magyar társadalom népesedési helyzete, a mai családstruktúra jellemzői
- a magyarországi szegénység fő jellemzői, a szegénységet okozó tényezők
- etnikai problémák Magyarországon, a roma lakosság életkörülményei, életmódja
- a család szerepe, funkciója és helye a társadalomban
- hátrányos helyzetű csoportok Magyarországon (devianciák, munkanélküliség, menekültek)

2.) Szociálpszichológia

- a személypercepció, az első benyomás, attribúció fogalmi rendszere
- szocializáció
- a szerep, szerepstruktúra, szerepkonfliktus, a konformitás és nonkonformitás fogalmai
- a kommunikáció, befolyásolás, meggyőzés
- konfliktus - krízis, konfliktuskezelés - krízisintervenció
- az attitűd fogalma, szerkezete, az előítélet kialakulásának okai
- a sztereotípiák, az identitás, az emberi vonzalmak és játszmák alapfogalmai
- a csoport fajtái, működési törvényszerűségei

3.) Szociálpolitika

- a szociálpolitika fogalma, alapelvei, céljai
- a szociálpolitika területei, jóléti újraelosztás
- a jóléti újraelosztás eszközei, technikái
- a jóléti állam modelljei és változásai
- az állam és egyéb szektorok (egyházi, non-profit és profitorientált szervezetek) szerepe a szociálpolitikában
- a családpolitika alapelvei és eszközrendszere (családtámogatások), hatásuk a családok helyzetére
- a szociális, valamint a gyermekjóléti- és védelmi ellátás rendszere Magyarországon

4.) Szociális munka elmélete

- a szociális munka szakmává válása
- a szociális munka célja, szerepe a szociális problémák megoldásában
- a segítő magatartás jellemzői
- a szociális munka etikai alapelvei, dilemmái
- a szociális munka formái, módszerei, eszközei
- a szociális munka színterei és kliensei
- a kliensközpontú, egyénre szabott segítségnyújtás jellemzői
- a családok körében végezhető segítő tevékenység
- a szociális munkában használatos csoportok típusai, a csoportmunka folyamata és módszerei
- a közösségi szociális munka módszerei, területei
- interprofesszionalitás és együttműködés (team munka) a szociális munkában
- a szakmai személyiség védelme és fejlesztése: esetmegbeszélő csoport, szupervízió

III. Szóbeli vizsgakérdések:

1. A társadalmi rétegződés modelljei, a mai magyar társadalom szerkezetének jellemzői és változásának főbb trendjei
2. Szocializáció és deviancia, hátrányos helyzetű és veszélyeztetett csoportok
3. A társadalmi egyenlőtlenségek, szegénység, depriváció fogalma és fő tendenciái hazánkban
4. A család fogalma, szerepe, funkciói és típusai, a népesedés helyzete és trendjei a mai Magyarországon
5. A családok helyzete, családpolitika, családtámogatási rendszer a mai Magyarországon
6. Szociálpszichológiai alapfogalmak
7. Konfliktus és konfliktuskezelés, krízisintervenció, jelentősége a szociális munkában
8. Szerep, szerepstruktúra és emberi játszmák
9. A csoport definíciója, fajtái és működése, a csoportokkal végzett munka helye és szerepe a szociális munkában
10. A szociálpolitika fogalma, alapelvei
11. A jóléti újraelosztás eszközei, technikái
12. A szociálpolitika területei és ezek fő jellemzői
13. A jóléti állam modelljei és változásai, a szociálpolitika kihívásai ma Magyarországon
14. A szociális-, valamint gyermekjóléti- és védelmi rendszer felépítése és fő jellemzői
15. A szociális munka etikája, a segítő magatartás jellemzői – a szociális munka dilemmái a gyakorlatban
16. A szociális munka alapelvei, formái
17. A szociális munka színterei és kliensei
18. A szociális munka módszerei és eszközei - felmérés, adatgyűjtés szerepe stb.
19. Egyéni esetkezelés a szociális munkában
20. A közösségi szociális munka elméletei, területei, módszerei
21. Szociális munka hátrányos helyzetű csoportokkal – kirekesztés, diszkrimináció elleni fellépés
22. Interprofesszionalitás és együttműködés (team munka) a szociális munkában
23. A szakmai személyiség gondozása, védelme és fejlesztése: esetmegbeszélő csoport, szupervízió
24. A szociális munka professzionalizációjának állomásai és mai kérdései

Kötelező szakirodalom

1. A magyar népesség életminősége az ezredfordulón. Szerk.: Kopp Mária – Kovács Mónika Erika Semmelweis Kiadó, Budapest, 2006. 220–231. o.
2. Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest, 2006. 116–200., 286–426., 598–640.
3. Bánlaki Pál(szerk): Alapismeretek cigányokról (romákról) szociális munkásoknak Wesley János kiadó Bp. 2007.
4. Bernát Anikó: Leszakadóban: a romák társadalmi helyzete a mai Magyarországon, in Társadalmi Riport 2014, Társadalmi Riport, Budapest, 2014. 246-264. o.
5. Bill Jordan: „Kemény szeretet” – Szociális munka, társadalmi kirekesztés és a „harmadik út”. Esély 2003/4. sz. 3-22. o.
6. Buda Béla: A mentálhigiéné szemléleti és gyakorlati kérdései. Budapest, 1995. 162–174. o.
7. Budai István: Húsz év után – önkritikusan... Esély 2010. 4. sz. 51 – 82.o.
8. Bugarszky Zsolt: A szociális szolgáltatások újjászületése Magyarországon. Esély, 2004/4. sz. 100-110. o.
9. Csepeli György: Szociálpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest, 2006. 187-246., 347-392.o.
10. Csürke J., Vörös V., Osváth P., Árkovits A.: A lélektani krízis elméleti háttere. In: Mindennapi kríziseink. A lélektani krízis és a krízisintervenció kézikönyve. (Szerk: Csürke J. -Vörös V. - Osváth P. - Árkovits A.) Lélekben Otthon Könyvek. Budapest. 2009
11. D. Minuchin – J. Colapinto – S. Minuchin: Krízisről krízisre. A szegény családok kezelése. Szociális szakmai gyűjtemény I. Animula Kiadó Budapest, 2002.
12. Elliot Aronson: A társas lény. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2008. 33–71., 297–392.
13. Ferge Zsuzsa: Ellenálló egyenlőtlenségek. A mai egyenlőtlenségek természetrajzához. Esély 2005/4. sz. 3-41. o.
14. Ferge Zsuzsa: A gyermekes családok helyzetének változásai Magyarországon a válság éveiben, Esély 2012/6
15. Harcsa István – Monostori Judit: Demográfiai folyamatok és a családformák pluralizációja Magyarországon, in Társadalmi Riport 2014, Társadalmi Riport, Budapest, 2014. 83-109. o.
16. Gans, Herbert J.: Mire szolgálnak az érdemtelen szegények? In: Esély, 1992/3. sz. 3–17. o.
17. Hepworth, Dean H. – Larsen, Jo Ann: A sokszempontú felmérés. Interperszonális és környezeti rendszerek felmérése. In: A szociális munka elmélete és gyakorlata. 2. kötet. Szerk. Tánczos Éva. NCSSZI, Budapest, 2004. 66-128. o.
18. Heron, John: Beavatkozási lehetőségek a segítő kapcsolatban. In: A tanácsadás pszichológiája. Szerk. Ritoókné Ádám Magda. Tankönyvkiadó, Budapest, 1992. 9–31. o.
19. Horváth Izidorné – Dr. Lazáry Györgyné – Vass Péter: Szociális alapismeretek (Hallgatói segédanyag) NSZFI Budapest, 2007.
20. Insoo Kim Berg: Konzultáció sokproblémás családokkal, Családterápiás Olvasókönyv sorozat V. Budapest, 1995.
21. Kemény István - Jankó Béla – Lengyel Gabriella: A magyarországi cigányság , 1973-200. Gondolat, MTA Kisebbségkutató Intézet 2004

22. Kersting, Heinz J.: A lehetőségek kiterjesztése. Interkulturális és interprofesszionális munka. In: Amivel még nem számolunk. Interprofesszionális együttműködés és szociális munka. Szerk. Somorjai Ildikó. Széchenyi István Főiskola – Kávé Kiadó, Budapest – Győr, 2001. 97–101. o.
23. Kolosi Tamás – Pósch Krisztián: Osztályok és társadalomkép, in Társadalmi Riport 2014, Társi, Budapest, 2014. 139-156. o.
24. Kozma Judit: A szociális munka professzionalizációja a jóléti államokban I – IV. Kapocs 2007. 29 – 32. sz. Kiadja: NCSSZI.
25. Kozma szerk.: Kézikönyv szociális munkásoknak, Szociális Szakmai Szövetség 2006
26. Loewenberg, Frank – Dolgoff, Ralph: Etikai választások a segítő foglalkozásokban. In: A szociális munka elmélete és gyakorlata. 1. kötet. Szerk. Hegyesi Gábor – Talyigás Katalin. NCSSZI, Budapest, 2006. 181–190. o.
27. Lüssi, Peter: A rendszerszemléletű szociális munka gyakorlati tankönyve. Interdiszciplináris Szakkönyvtár 1. Budapest, 1997. 97–102., 105–106., 119–295. o.
28. Pataki Éva: Szociális munka csoportokkal, Szociotéka 2010. http://szocioteka.hu/files/didaktikai_modszertani_kezikonyv_vegleges.pdf
29. Pataki Éva: Minőségbiztosítás: gyóymód, vagy szépségtapaszt? Esély 2006. 6. sz. 89 – 103. o.
30. Sárvári György: Az európai és az angolszász szupervíziós gyakorlat néhány eltérése a szupervízió folyamattanulásának tükrében. In: Tanulmányok a szupervízió köréből. II. kötet. Supervisio Hungarica, Budapest, 1966. 15–32. o.
31. Smith, Eliot R. – Mackie Diane M.: Szociálpszichológia Osiris Kiadó, Budapest, 2004. 135-185, 259-316, 378-428, 433-476, 793-836. o.
32. Spéder Zsolt: Demográfiai folyamatok: születések, halálozások, korösszetétel, in Társadalmi Riport 2014, Társi, Budapest, 2014. 63-82. o.
33. Statisztikai Tükör 2015/46. sz. (2015. június 24.) Létminimum, 2014. Központi Statisztikai Hivatal, Budapest.
34. Szabó Lajos: Krízisintervenció a szociális esetmunkában. A krízisintervenció alapelvei. In: A szociális munka elmélete és gyakorlata. 2. kötet. Szerk. Tánczos Éva. NCSSZI, Budapest, 2004. 48–65. o.
35. Szívós Péter: A magyar szociálpolitika szerepe az egyenlőtlenségek alakításában: az elmúlt évtizedek trendjei, in Társadalmi Riport 2012. Szerk.: Kolosi Tamás – Tóth István György. Társi, Budapest, 2012. 134-156. o.
36. Varga A. Tamás - Vercseg Ilona: Közösségfejlesztés, Kiadja: Közösségfejlesztők Egyesülete Budapest, 2001.
37. Varga István – Udvari Kerstin: A környezettanulmány, avagy a magánszféra sérthetlenségének dilemmái Esély 2008. 3.sz. 106 – 128. o.
38. Whittaker, James: Interperszonális segítségnyújtás a szociális munkában. In: A szociális munka elmélete és gyakorlata. 2. kötet. Szerk.: Tánczos Éva. NCSSZI, Budapest, 2004. 15–21. o.
39. Woods, Ronald: A szociális munkások tevékenységeinek egy lehetséges rendszerezése In: A szociális munka elmélete és gyakorlata. 1 kötet. Szerk.: Hegyesi Gábor – Talyigás Katalin. NCSSZI, Budapest, 2006. 32–45. o.
40. Zastrow, Charles: A szociális munka közösségi gyakorlata. In: A szociális munka elmélete és gyakorlata. 3 kötet. NCSSZI, Budapest, é.n. 219–257. o.
41. Zombori Gyula: A szociálpolitika alapfogalmai. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 1994. 17-32., 35-40., 46-52., 95-124., 131-136., 148-185. o.

Ajánlott szakirodalom

1. A jóléti állam. Szerk. Ferge Zsuzsa – Lévai Katalin. T-Twins, Budapest, 1991.
2. A szociális munka elmélete és gyakorlata. 4. kötet. Szerk.: Hegyesi Gábor – Kozma Judit – Szilvási Léna – Talyigás Katalin. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest,
3. A szociális munka elmélete és gyakorlata. 2. kötet. Szerk.: Tánczos Éva. NCSSZI, Budapest, 2004. 129–169. o.
4. A szociális munka elmélete és gyakorlata. 4. kötet. Szerk. Hegyesi Gábor – Kozma Judit – Szilvási Léna – Talyigás Katalin. ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Kar, Budapest, é.n. 17–53. o.
5. Alfio Cerami: Változó Közép-Európa: a jólét és a szociális segélyezés kialakuló modelljei 2009/1. sz.
6. Amartya Sen: Az egyéni szabadság, mint társadalmi elkötelezettség. Esély, 1992/1. sz.
7. Atkinson, Anthony B.: A szociális biztonsági háló. In: Esély, 1992/2. sz. 3–29. o.
8. Berne, Eric: Emberi játszmák. Háttér Kiadó, Budapest, 1995. 31-86. o.
9. Buda Béla: A közvetlen emberi kommunikáció szabályszerűségei. Animula Kiadó, Budapest, 2000.
10. Csürke J.: A lótuszevő eszmélése. Krízis és önmeghaladás. Oriold és Társai Kiadó. Lélekben Otthon Könyvek. Budapest.
11. Darvas Ágnes – Mózer Péter: Kit támogassunk? Esély, 2004/6. sz.
12. Farkas Ágnes (szerk.): A tartós munkanélküliek szociálpszichológiája Szociotéka Debrecen 2011., http://www.szocioteka.hu/files/konyvek/farkas_agnes_a_tartos_munkanelk%C3%BCliseg_szocialpszic.pdf
13. Fehér Boróka: A narratív segítői beszélgetés Esély 2010/3.
14. Ferge Zsuzsa: Elszabaduló egyenlőtlenségek. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 2000. 19-70., 363-441. o.
15. Ferge Zsuzsa: Szociálpolitika és társadalom. T-Twins, Budapest, 1991. A szociálpolitika értelmezése 72-79.o. A szegénység társadalmi megítélése Magyarországon, történelmi nézőpontból. 201- 229. o.
16. Ferge Zsuzsa: Fejezetek a magyar szegénypolitika történetéből. Kávé Kiadó, Budapest, 1998.
17. Ferge Zsuzsa: Mi történik a szegénységgel? Esély, 2007/4. sz. 3-23. o.
18. Ferge Zsuzsa: Miért szokatlanul nagyok a magyarországi egyenlőtlenségek? Esély, 2008/2. sz. 3-14. o.
19. Ferge Zsuzsa: Szabadság és biztonság. Esély, 1994/5. sz. 3-24. o.
20. Fiseler, Gerhard – Jung, Marie-Theres – Lippenmeier, Norbert: Szupervízió és jog. In: Tanulmányok a szupervízió köréből. I. kötet. Szerk.: Norbert Lippenmeier. Supervisio Hungarica, 1996. 88–96. o.
21. Forgács József: A társas érintkezés pszichológiája. Gondolat Kiadó, Budapest, 1989.
22. Gábos András: Családtámogatási rendszer és a családok helyzete. In: Társadalmi Riport 2008. Szerk.: Kolosi Tamás-Tóth István György. TÁRKI, Budapest, 2008. 204-324. o.

23. Gábos András – Szívós Péter: Jövedelmi szegénység és anyagi depriváció Magyarországon, in Társadalmi Riport 2010. Szerk.: Kolosi Tamás – Tóth István György. Társi, Budapest, 2010. 58-81. o.
24. Gosztonyi Géza – Pik Katalin: A szociális munka szótára. Szociális Munkások Magyarországi Egyesülete, Budapest, 1998.
25. Gosztonyi Géza: Közösségi szociális munka. In: Kézikönyv szociális munkásoknak Szerk.: Kozma Judit. Szociális Szakmai Szövetség, Budapest, 1998. 234–285. o.
26. Harcsa István - Monostori Judit: Családi struktúrák az életciklusban. In: Társadalmi Riport, 2012. Szerk.: Kolosi Tamás-Tóth István György. TÁRKI, Budapest, 2012. 65-93.
27. Héderné Berta Edina: A cigány családoknak nyújtott személyes szolgáltatások jellegzetességei. Esély 2014/1. 64-79. o.
28. Hewstone: Szociálpszichológia európai szemszögből. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1995.
29. Hinte, Wolfgang – Springer, Werner: Szupervízió a szakmai hétköznapiakban. A szubjektív megnyilvánulása. In: Tanulmányok a szupervízió köréből. I. kötet. Supervisio Hungarica, Budapest, 1966. 258–266. o.
30. Kemény István: A magyarországi cigány népesség demográfiája
http://www.demografia.hu/letoltes/kiadvanyok/Demografia/2004_3-Kemeny%20Istvan_kozl.pdf
31. Kessel, Louis van: Bevezetés. In: Tanulmányok a szupervízió köréből. II. kötet. Szerk. Norbert Lippenmeier. Supervisio Hungarica, Budapest, 1996. 5–14. o. Magyar Statisztikai Zsebkönyv 2000. KSH, Budapest, 2001.
32. Kocsis Attila: Új jóléti paradigma felé? Esély, 2010/2. sz. 118-120. o.
33. Kolosi Tamás – Keller Tamás: Kikristályosuló társadalomszerkezet, in Társadalmi Riport 2010. Szerk.: Kolosi Tamás – Tóth István György. Társi, Budapest, 2010. 105-134. o.
34. Kolosi Tamás, Tóth István György: A rendszerváltás nyertesei és vesztesei – generációs oldalnézetből. Tíz állítás a gazdasági átalakulás társadalmi hatásairól, in Kolosi Tamás-Tóth István György(szerk.): Társadalmi riport 2008, TÁRKI, Budapest, 2008. 15-45. o.
35. Központi Statisztikai Hivatal: A háztartások életszínvonala. KSH, Budapest, 2014.
36. Krémer Balázs: Bevezetés a szociálpolitikába, Napvilág kiadó 2009
37. Lothar – Nellessen: A szupervízió a professzionalizálódás útján. In: Tanulmányok a szupervízió köréből. I. kötet. Szerk.: Norbert Lippenmeier. Supervisio Hungarica, Budapest, 1996. 23–35. o.
38. Mérei Ferenc: Közösségek rejtett hálózata. Osiris Kiadó, Budapest, 2006.
39. Merton, Robert K.: Társadalomelmélet és társadalmi struktúra. Osiris Kiadó, Budapest, 2002.
40. Meyer, Carol H.: A szociális munka közvetlen gyakorlata: áttekintés (részletek). In: A szociális munka elmélete és gyakorlat. 2. kötet. Szerk.: Tanczos Éva. NCSSZI, Budapest, 2004. 9–14. o.
41. Mi a szupervízió? Álláspontok a szociális munka szupervíziójáról Szerk: Gosztonyi Géza Budapesti Szociális Forrásközpont 1996.
42. Mohácsi Andrea – Lakatos Ferencné: Az esetkonferencia, mint az interprofesszionális együttműködés jelenlévő formája a hazai gyakorlatban. In: Amivel még nem számolunk. Szerk.: Somorjai Ildikó, Széchenyi István Főiskola, Kávé Kiadó, Budapest, 2001. 140–164. o.
43. Nagyné Varga Ilona: Közösségi munka a családsegítésben, Szociotéka Debrecen. 2011
http://www.wesley.hu/sites/default/files/fajlok/nagyne_varga_ilona_kozoségi_munka_a_csaladsegites.pdf

44. Pierre Bourdieu: A neoliberalizmus lényege Esély, 1998./6. sz. 3-8. o.
45. Peremhelyzetű társadalmi csoportok társadalmi és munkaerőpiaci integrációja (Csoba Judit szerk.) Szociotéka Debrecen 2011, http://www.szocioteka.hu/files/szocioteka_konyv_nyomdai.pdf
46. Pik Katalin: A szociális munka története Magyarországon (1817-1990) Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület, Budapest, 2001.
47. Pik Katalin: Ráhangoló – szupervíziós tapasztalatok Bp. 2002. Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület – ELTE Szociális Munka és Szociálpolitika Tanszék.
48. Pratkanis-Aronson: A rábeszélőgép. Ab Ovo Kiadó, Budapest, 2001.
49. Rothman, Jack: A közösségi szociális munka három modellje. In: Kézikönyv szociális munkásoknak. Szerk.: Kozma Judit. Szociális Szakmai Szövetség, Budapest, 1998.
50. Szabó Lajos: Szociális esetmunka. Wesley János Lelkészképző Főiskola, Budapest 2000.
51. Szalai Júlia: Nincs két ország...? Társadalmi küzdelmek az állami (túl)elosztásért a rendszerváltás utáni Magyarországon. Osiris Kiadó, Budapest, 2007.
52. Szabóné Kármán Judit: Családgondozás – krízisprevenció, Medicina 2004.
53. Szívós Péter: A háztartások életkörülményei. in Kolosi Tamás-Tóth István György (szerk.): Társadalmi riport 2008, TÁRKI, Budapest. 89-107. o.
54. Szöveggyűjtemény a szociális munka elmélete és gyakorlata tantárgy tanulmányozásához Szerk. Lévai Katalin. Medicina Könyvkiadó, Budapest, 1993.
55. Tausz Katalin – Simon Dávid: A három részre szakadt Magyarország, Esély 2011/4
56. Társadalmi rétegződés. Szerk. Andorka Rudolf – Stefan Hradil – Jules L. Peschar. Aula, Budapest, 1995. 33–34., 44–48. o.
57. Tereptanári munkatankönyv. Szerk.: Kocsis Emília. NCSSZI, Budapest, 2001.
58. Virág Tünde: Szegények a kistelepülések fogságában – a szociálpolitika mindennapi gyakorlata egy hátrányos helyzetű térség településein Esély, 2009/4. sz.

Jogszabályok

1. Magyarország Alaptörvénye
2. 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról
3. 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
4. 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről
5. 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
6. 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
7. 1998. évi LXXXIV. törvény a családok támogatásáról
8. 1997. évi LXXXI. törvény a társadalombiztosítási nyugellátásról

9. 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

10. 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról

11. 1997. évi LXXX. törvény a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről

12. 1997. évi LXXXII. törvény a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról

13. 1997. évi LXXXIII. törvény a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól

14. 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet a gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól